

ОСОБЛИВОСТІ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ЛІКУВАННЯ НА КУРОРТІ РИМСЬКІ ТЕРМИ СЛОВЕНІЯ

SPECIAL FEATURES OF MEDICAL AND SPA TREATMENT AT THE SLOVENIAN RESORT RIMSKE TERME

Пате Юлія¹, Таможанська Г. В. ², Аракелов Валерій³, Любинский Д.В.⁴

¹*Міжнародна академія S.P.E.K.T.R, Ново Место, Словенія.*

²*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна.*

³*Римські Терми, Римске Топліце, Словенія.*

⁴*Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»*

КНУ ім. Тараса Шевченка, м. Київ, Україна.

Анотація. Розглянуто питання санаторно-курортного лікування на курорті Римські Терми, Словенія, його роль і значення як профілактичного та реабілітаційного засобу при санаторно-курортному лікуванні. Розкрито значення лікувальної дії акротермальної води в джерелах Римських Терм Словенії та її вплив на організм людини під час санаторно-курортного лікування.

Ключові слова: профілактика, реабілітація, курорти, лікування, Римські Терми, Словенія.

Abstract. The issue of medical and spa treatment at the Slovenian resort Rimske Terme, its role and significance as a preventive and rehabilitation tool in medical and spa treatment are considered. The significance of the therapeutic effect of acrothermal water in the springs of Rimske Terme, Slovenia and its influence on the human body during medical and spa treatment is revealed.

Key words: prevention, rehabilitation, resorts, treatment, Rimske Terme, Slovenia.

Вступ. Санаторно-курортне лікування - це медична допомога, що здійснюється з профілактичною, лікувальною або реабілітаційною метою із застосуванням природних лікувальних факторів в умовах перебування на курорті або лікувально-оздоровчій місцевості та в санаторно-курортних закладах. Найціннішим для громадян є те, що діяльність санаторно-курортних закладів спрямовується на повноцінне лікування, медичну реабілітацію та профілактику захворюваності – шляхом прийняття відповідних медичних процедур, а також забезпечення спеціальних умов харчування, режиму дня тощо.

Це лікування завдяки використанню природних лікувальних ресурсів без шкоди для організму мобілізує його резервні

можливості та не викликає побічних. Доведено, що саме санаторно-курортне лікування істотно впливає на стійкість і спротив організму щодо шкідливих дій, сприяють розвиткові захисно-приспосувальних реакцій.

Курорт Римські Терми (Словенія) відомий завдяки унікальній акротермальної воді ще з 39 р. до нашої ери, лікувальні властивості якої були відкриті древнім римлянам. Як повноцінний курорт, в сучасному розумінні, функціонує з 1827 року.

Мета роботи: розкрити значення лікувальної дії акротермальної води в джерелах Римських Терм, Словенія, та її вплив на організм людини під час санаторно-курортного лікування.

Отримані результати. При санаторно-курортному лікуванні в

Римських термах використовують наступні заходи фізичної реабілітації: терапевтичні вправи, робота на сучасному медичному обладнанні, різновиди масажу, преформовані фізичні чинники в поєднанні з використанням природних факторів.

Виражений терапевтичний ефект від використання природних факторів і успішні результати, що демонструються курортом протягом століть, реалізуються в комплексі з професійним підходом і новітніми досягненнями сучасної науки в області бальнеології. Перебування на курорті Римські Терми і застосування терапевтичних програм, що базуються на унікальних цілющих властивостях місцевої акротермальної води, рекомендуються в першу чергу при лікуванні таких захворювань:

- хронічний та гострий біль в суглобах;
- захворювання хребта;
- реабілітація після травм та хірургічних втручань;
- захворювання дихальної системи;
- захворювання нервової системи.

Лікувальна дія мінеральних вод багатофакторна. Лікувальні мінеральні води надають комплексний вплив на організм людини - термічне (температурне), хімічне та механічне. Сума впливів і визначає терапевтичну (фізіологічне) дію мінеральних вод. Термальна вода курорту Римські Терми є однією з найбільш унікальних за своїм складом і лікувальними властивостями термальних вод в світі. Вона виключно багата розчиненими в ній біологічно активними мінеральними речовинами і має властивості, що сприяють не тільки оздоровленню організму в цілому, а й зміцнюють різні системи органів. Джерела термальної води розташовані на глибині близько 1000 метрів під землею. Вода з джерела «Амалія» має температуру 38,4 ° С, а вода з джерела «Римський» 36,3 ° С. Хімічні елементи і деякі речовини, що входять до складу акротермальної води в Римських термальних джерелах:

- Кальцій (Ca) - 53 мг / л
- Калій (K) - 1,8 мг / л

- Магній (Mg) - 26 мг / л
- Натрій (Na) - 3,7 мг / л
- Стронцій (Sr) - 92 нг / л
- Залізо (Fe) - 0,01 мг / л
- Алюміній (Al) - 20 мкг / л
- Кадмій (Cd) - 0,2 нг / л
- Нікель (Ni) - 4,4 мкг / л
- Кобальт (Co) - 1 нг / л
- Молібден (Mo) - 6,5 нг / л
- Мідь (Cu) - 2,6 нг / л
- Йод (I) - 0,05 мг / л
- Кремній (Si) - 14,8 мг / л
- Селен (Se) - 3 нг / л
- Хром (Cr) - 0,5 нг / л
- Бор (B) - 80 нг / л
- Сірка (S) - 0,01 мг / л
- гідрокарбонат - 258 мг / л
- Діоксид вуглецю - 13,3 мг / л

Призначення: захворювання опорно-рухового апарату та сполучної тканини; ревматизм; гінекологічні захворювання; захворювань нервової системи; захворювання дихальної системи; гастроентерології; відновний період після спортивних, побутових травм і хірургічних втручань; функціональні розлади різних органів в осіб старше 50 років.

Висновки. Комплексна санаторно-курортна реабілітація на курорті Римські Терми оказує стійкий терапевтичний ефект та призначається при захворюваннях та ушкодженнях опорно-рухового апарату, захворюваннях нервової та дихальної системи після хірургічних втручань..

Список літератури:

1. Пате Юлія Курортне лікування з використанням мінеральної води Donat Mg у Словенії як засіб профілактики та реабілітації / Пате Юлія, Г.В. Таможанська // Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини //Збірник наукових праць. – Харків, 2020. – Випуск 1. – С 27-30.
2. Drame, Ines Slovenia: land of health [Text] / Ines Drame. – Kranj, 2013.
3. Kolar, Lucija Slovenian Spas and Health resorts [Text] / Lucija Kolar. – Celje-Ljubljana, 2011.
4. Linser, Franz Medical Wellness. The Success Story of the Future of Spa and Wellness Development [Text] / Franz Linser. – Portorose, 2018.

5. Novak, Miša Healthy waters [Text]
/ Miša Novak. – Celje-Ljubljana, 2015.

6. <https://www.rimske-terme.si/>

Відомості про авторів / Information about the Authors

Пате Юлія, прокурисст, Міжнародна академія S.P.E.K.T.R, Ново Место, Словенія
Pate Iuliia, prokurist, International academy S.P.E.K.T.R., d.o.o, Novo Mesto, Slovenia
e-mail: julia.pate.doo@gmail.com

Таможанська Ганна Валеріївна, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри фізичної реабілітації та здоров'я, доцент, Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Tamozhanska Ganna, candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of Physical Rehabilitation and Health, National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-2430-8467>.

e-mail: kulichka79@ukr.net

Аракелов Валерій, директор Римські Терми, Римске Топлице, Словенія

Arakelov Valery, director of Terme Resort, d.o.o, Rimske Toplice, Slovenia

e-mail: info@rimske-terme.si

Любинский Даниїл Володимирович, студент 2 курсу Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» КНУ ім. Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

Liubynskyi Danyil, student of the Educational and Scientific Center "Institute of Biology and Medicine" of Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

e-mail: danielzed222@gmail.com